

# Ringmajanduse programm

Enn Selgis  
projektikoordinaator

19.02.2019

Homse hoidjad



# Keskkonnaprogramm

- ringmajanduse programm
- atmosfääriõhu kaitse programm
- veemajanduse programm
- merekeskkonna programm
- kalanduse programm
- metsanduse programm
- looduskaitse programm
- keskkonnateadlikkuse programm



[Avaleht](#) > [Toetatavad tegevused](#) > Ringmajanduse programm

## Ringmajanduse programm

Viimati uuendatud 12.02.2019

Keskonnaprogramm

[Ringmajanduse programm](#)

[Taotlemise protsess](#)

[Sihtfinantseerimise leping](#)

[Keskonnaprogrammi väljamaksed](#)

[Keskonnaprogrammi aruandlus](#)

[Toetustele viitamise kord](#)

[Elluviimine](#)

## Ringmajanduse programm

Ringmajanduse programmi eesmärk on:

- toetada tegevusi, mis aitavad ressursi tõhusamalt kasutada ja võtta kasutusele ringmajanduse põhimõtteid, vältida jäätmete ja heitmete teket ning vähendada tegevuste keskkonnamõju;
- toetada maapõueressursside säästlikku kasutamist, maastike korrastamist, maapõueeteabe korrastamist ja levitamist ning maavarade uurimisest, kaevandamisest ja kasutamisest tingitud keskkonnamõju vähendamist.

KIK nõukogu otsustas keskkonnaprogrammi taotlusvoorud avada **12. veebruaril 2019** ning taotlusi saab esitada kuni **15. märtsini 2019**. Ringmajanduse programmi eelarve on 2 002 000 euro eurot.

### 2019. aasta taotlusvoorust toetatavad tegevused

Toetust saab taotleda määruse nr 13 paragrahv 7<sup>1</sup> lõigetes 6, 14 ja 15, lõike 9 punktides 1 ja 6 ning lõike 13 punktis 1 loetletud tegevuste rahastamiseks.

Ringmajanduse põhimõtete rakendamine:

- rakenduslikke teadus- ja arendustöid, mis on otseselt seotud käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 loetletud tegevuste uurimisega või nendeks lahenduste väljatöötamisega (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 1);
- EMAS keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi rakendamist ja registreerimist (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 2);
- mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide, nagu roheline kontor ja roheline kool, väljatöötamist, rakendamist ja sertifikaadi või tunnustuse taotlemist (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 3);
- Euroopa Liidu ökomärgise (EU Ecolabel) taotlemist (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 4);
- ökoinnovatsiooni ja ringmajandust toetavaid tegevusi (ökodisaini ja ringmajanduse koolitused, auditid ja katseprojektid), mis aitavad suurendada ettevõtete võimet luua uusi tooteid, teenuseid ja ärimudeleid (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 5);
- jäätmetekke vältimist ning korduskasutust võimaldavaid tegevusi (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 6);

## KONTAKT



**Enn Selgis**

projektikoordinaator: Jõgeva- ja Järvamaa veemajandus, ringmajandus (keskkonnaprogramm), veemajandus (struktuurivahendid)  
Telefon: 6 274 338  
E-post: [enn.selgis@kik.ee](mailto:enn.selgis@kik.ee)

## TEABEPÄEVAD



**Keskonnaprogrammi infopäev**  
Tartus, 19.02



**Keskonnaprogrammi infopäev**  
Tallinnas, 21.02

## DOKUMENDID TÄITMISEKS



[Finantseerimise kord](#)



[Lisa 1 Abikõlblikud kulutused](#)



[Lisa 2 Taotluse kohustuslikud lisad](#)



[Näidis 5 Eelarve ja kuludeklaratsiooni näidis](#)

<https://www.kik.ee/et/toetatav-tegevus/ringmajanduse-programm>

Homse hoidjad

# Eesmärk

- toetada tegevusi, mis aitavad ressursi tõhusamalt kasutada ja võtta kasutusele ringmajanduse põhimõtteid, vältida jäätmete ja heitmete teket ning vähendada tegevuste keskkonnamõju;
- toetada maapõueressursside säästlikku kasutamist, maastike korrastamist, maapõueteabe korrastamist ja levitamist ning maavarade uurimisest, kaevandamisest ja kasutamisest tingitud keskkonnamõju vähendamist.

# Ringmajanduse põhimõtete rakendamine

- rakenduslikud teadus- ja arendustööd, mis on otseselt seotud § 7<sup>1</sup> lõike 2 punktis 2 loetletud tegevuste uurimise või nendeks lahenduste väljatöötamisega (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 1):

*Ehituses või teeninduses ressursside (sealhulgas soojus-, elektrienergia või vee) säästmisele või tõhusamale kasutamisele suunatud terviklike tehniliste meetmete väljatöötamise või juurutamisega seotud rakenduslikud teadus- ja arendustööd*

# Ringmajanduse põhimõtete rakendamine

- EMAS keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi rakendamine ja registreerimine (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 2);
- mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide (roheline kontor ja roheline kool) väljatöötamine, rakendamine ja sertifikaadi või tunnistuse taotlemine (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 3);
- Euroopa Liidu ökomärgise (EU Ecolabel) taotlemine (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 4);

# Ringmajanduse põhimõtete rakendamine

- ökoinnovatsiooni ja ringmajandust toetavad tegevused (ökodisaini ja ringmajanduse koolitused, auditid ja katseprojektid), mis aitavad suurendada ettevõtete võimet luua uusi tooteid, teenuseid ja ärimudeleid (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 5);
- jäätmetekke vältimist ning korduskasutust võimaldavad tegevused (§ 7<sup>1</sup> lg 6 p 6).

# Keskkonnakorralduslikud tegevused

- uuenduslike keskkonnakorralduslike meetodite rakendamine  
*(toote elutsükli analüüs, terviklik tootepoliitika, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise rakenduste väljatöötamine) (§ 7<sup>1</sup> lg 9 p 1).*
- maastikupilti kahjustava lagunenenud ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamine, tekkinud jäätmete käitlemine ja maa-ala koristamine (§ 7<sup>1</sup> lg 9 p 6)



# Maastike korrastamine

- korrastamata karjäärialade korrastamine, kui maavara kaevandamise loa kehtivus on lõppenud ning ei kehti ka maapõueseaduse § 80 lõikes 1, §-s 88 ja § 93 lõigetes 1–4 sätestatud kohustus (§ 7<sup>1</sup> lg 13 p 1)

# Maapõueteabe korrastamine ja levitamine

- geoloogilise informatsiooni süstematiseerimine, ajakohastamine ja kirjastamine (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 1);
- geoloogiliste loodusmälestiste korrastamine ja eksponeerimine (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 2);
- kogutud kivimimaterjali korrastamine ja süstematiseerimine ning säilitamistingimuste parandamine (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 3);
- maavarade ressurssidega seotud uuringud (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 4);
- maapõue keskkonnakahjulike komponentide uurimine, kasutades geokeemilisi ja biogeokeemilisi meetodeid (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 5);
- geoloogiliste uuringute ja maapõue kasutamisega seotud teabe tutvustamine avalikkusele (§ 7<sup>1</sup> lg 14 p 6);

**Maavarade uurimisest, kaevandamisest ja kasutamisest tingitud keskkonnamõju vähendamise**ga seoses toetatakse maavarade uurimist, kaevandamist ning kasutamist käsitlevate strateegiate ja arengukavade elluviimiseks vajalikku tegevust, sealhulgas tervisemõjude uuringuid (§ 7<sup>1</sup> lg 15).

**Oluline:** teistele ringmajanduse programmi tegevustele 2019. aasta sellest taotlusvoorus toetust taotleda ei saa.

# Omafinantseering

- Omafinantseering peab olema rahaline, tasutud enne KIKi tehtavat lõppmakset või hiljemalt arve maksmise tähtajaks ning vastama käesoleva korra lisas 1 „Abikõlblikud kulud” sätestatud abikõlblikkuse nõuetele;
- Avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel vähemalt 10%;
- Omafinantseering ei ole nõutav omavalitsustelt, kui hooldatakse või korrastatakse riigi maal või omandis olevaid objekte;
- SA-I ja MTÜ-I on soovitatav omafinantseering vähemalt 10%;
- Äriühingutel peab omafinantseering olema vähemalt 50%;
- Kui SA või MTÜ projekti eesmärk ja tulemus on seotud ettevõtlusega, siis peab omafinantseering olema vähemalt 50%.

# Ringmajanduse programmi abikõlblikud kulud

**Kulude abikõlblikkuse ringmajanduse programmis (KIK  
finantseerimise korra lisa 1 (Abikõlblikud kulud punkt 4)**

- Jäätmekogumiskoha, jäätmejaamade, ümberlaadimis-jaamade ja jäätmekäitluskeskuste **halduskulud ei ole abikõlblik**;
- Avalikel kogunemistel jäätmetekke vältimise ning korduskasutuse tegevuste osas on abikõlblikud kulud juhismaterjalid (nt sildid prügikastidele, stend sortimise kohta), juhendajate töötasud, liigiti kogutud jäätmete kogumissüsteemid (prügikastid/konteinerid liigiti kogumiseks, sh alus vms), ja väikevahendid (nt eristatav riietus vms).

# Kulude abikõlblikkus ringmajanduse programmis

- Maastikupilti kahjustava lagunenu ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamisel saab **ühe kinnistu** põhiselt esitada KIKASes **ühe taotluse**.
- Keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi (EMAS) rakendamise ja registreerimise projektis väliste konsultantide abi kasutamisel peab vähemalt üks kaasatud konsultant oleme liitunud Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni Keskkonnajuhtimise Hea Tavaga, mis on leitav: <https://www.ekja.ee/et/hea-tava-2/hea-tava/nimekiri/>.

# Kulude abikõlblikkus ringmajanduse programmis

- Eraomanikule kuuluva kinnistu korrastamine **ei ole abikõlblik**, va maapõuseaduses sätestatud juhtudel, kui uurimise, kaevandamise ja maapõue kasutamisega tekitatud kahju hüvitamine on riigi kohustus ja juhtumid, mil maapõue uurimise või maavara kaevandamisega muudetud maa korrastamisel osutub keskkonnanohiu (sh põhjavee reostuse vältimiseks) ning piirkonnas ühtse maastikuilme tagamiseks vajalikuks rahastada ka eraomandis oleva maa korrastamist. Viimasel juhul on vajalik lisada taotlusele Keskkonnaameti ja eraomaniku nõusolek maa korrastamiseks.

# Kulude abikõlblikkus ringmajanduse programmis

- Erastamislepingu alusel eraomanikule kuuluva maa korrastamise kulu **ei ole abikõlblik**, kui maa on maavara kaevandamisega rikutud enne erastamist, kuid erastamislepingus sätestatud saneerimine või sulgemine ei ole riigi kohustus.
- Karjääride, mille veekogud on madalad ja mis asuvad asustusest kaugemal, korrastamise puhul eelistatakse projekte, milledes luuakse kaitsealuste liikide levikuks soodsad tingimused.



# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Finantseerimise korra lisa 2 Projekti rahastamise taotluse kohustuslikud lisad**, kinnitati 17.12.2018
- Tõend maa, ehitise, vara või seadmete omandi või valduse kohta
- Koopia hinnapakkumusest
- Seletuskiri ja kalkulatsioon eelarves olevate kulude ja ühikhindade selgituseks
- Joonis projekti piirkonna või objekti asukoha kohta;
- Esindusõiguse volitus, kui taotluse allkirjastaja ei ole taotleva asutuse seaduslik esindaja.

# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Fotomaterjal lammutatava ehitise kohta** maastikupilti kahjustava lagunened ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamisel (fotod ehitise kõigist külgedest/vaadetest ja ehitise sisevaadetest).

# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Väljavõtte kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud jäätmekavast ja jäätmehooldus-eeskirjast** (välja tuua seosed ja viited täpsele punktile ning lehekülje numbrile, millega projekt seotud). Esitavad kohalikud omavalitsused ja 100% kohaliku omavalitsuse üksuse omandis olev juriidiline isik .

# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Väljavõtte kehtivast kohaliku omavalitsuse arengudokumendist.** Kohustuslik lisada kõigile taotlustele maastikupilti kahjustava lagunened ja kasutusest välja langenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamise korral (lisada täpne viide esitatud taotluse ja arengudokumendi ühilduvusele).
- **Väljavõtte volikogu otsusest/korraldusest korraldatud olmejäätmeveo ainuõiguse andmise kohta** kui taotlejaks on kohaliku omavalitsuse üksus, mille haldusterritooriumil elab enam kui 1500 inimest. Esitavad kohalikud omavalitsused ja 100% kohaliku omavalitsuse üksuse omandis olev juriidiline isik .

# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Kohaliku omavalitsuse hinnang selle kohta, et tegu on maastiku pilti kahjustava ja kasutusest välja langenud ehitisega, sh kohaliku omavalitsuse kinnitus, kas lammutatav ehitis asub tihe- või hajaasustusalal. Kohustuslik lisada ainult lagunenud ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamise korral.**

# Taotluse kohustuslikud lisad

- **Tegevuskava** jäätmetekke vältimisel ning korduskasutuse tegevuste kohta.
- **Tegevuste kirjeldus ja kava**, kui taotletakse toetust ökoinnovatsioonide ja ringmajandust toetavate tegevuste, uuenduslike keskkonnakorralduslike meetodite rakendamise või majanduslike meetodite väljatöötamise jaoks
- Karjäärade korrastamisel **Keskkonnaameti arvamus karjääri korrastamise projekti kohta.**

# Maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud ehitiste lammutamine

- Toetatakse kohaliku omavalitsuse hinnangul maastikupilti kahjustava lagunenenud ja kasutusest väljalangenud **põllumajandus-**, **tööstus-** või **militaarehitise** lammutamist, tekkinud jäätmete käitlemist, sealhulgas taaskasutuse ja ringlussevõtu soodustamist ja maa-ala koristamist.
- **Põllumajandusehitis** on endise Nõukogude Liidu aegsete kollektiivmajandite kasutatud tootmistaristu ehitis (näiteks loomapidamishoone, põllumajandustoodangu töötlemise hoone, toodangu- või muu ladu, remonditöökoda, kontorihoone).

# Maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud ehitiste lammutamine

- **Tööstusehitis** on endise Nõukogude Liidu ajal kasutuses olnud tööstusehitis (näiteks tootmishoone, ladu, katlamaja, veetorn). Tööstusehitisena ei käsitleta eraldi transpordi-süsteemi taristu objekte (näiteks raudteega seotud ehitised, rajatised).
- **Militaarehitis** käesoleva määruse tähenduses on endise Nõukogude Liidu armee kasutuses olnud militaarehitis (näiteks kasarmu, ladu, garaaž, piirivalverajatis).



# Maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud ehitiste lammutamine

- **Koopia ehitusprojektist** vähemalt eelprojekti staadiumis.
- Ehitusprojekt peab vastama majandus- ja taristuministri 21.07.2015 määrusele nr 97 „Nõuded ehitusprojektile<sup>1</sup>“;
- Maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud ehitiste lammutamisprojekt peab põhinema objekti hetkeolukorda kirjeldavatel konkreetsetel mõõdistustel.
- Ehitusprojekti koostaja peab vastama Ehitusseadustikus<sup>1</sup>(<https://www.riigiteataja.ee/akt/105032015001?leiaKehtiv>) § 23 ja 24 kehtestatud tingimustele
- Ehitusprojekt ei tohi olla vanem kui kaks aastat.

2019. aasta I taotlusvoorude algus: **12.02.2019**

2019. aasta I taotlusvoorude lõpp: **15.03.2019**

Voorude eelarve on 2 002 000 eurot,  
sh maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud  
ehitiste likvideerimine summas 402 000 eurot.

Taotlusi saab esitada infosüsteemis KIKAS

<https://kikas.kik.ee/>



# Täna ja edu taotlemisel!

Enn Selgis

[enn.selgis@kik.ee](mailto:enn.selgis@kik.ee)

tel: 627 4338

[www.kik.ee](http://www.kik.ee)

